

Barcsay Firka

3. évfolyam, 2015 ősze

Szentendrei Barcsay Jenő
Általános Iskola
2000 Szentendre, Kálvária út 18.

Telefonszám: 26/310-934
E-mail: barcsayfirka@gmail.hu

Beköszöntő

A tartalomból:

Falevél	3
<hr/>	
Levelek változása Fák az iskola udvarán	4-5
<hr/>	
Állatok—nálunk Állatok a nagyvilágban	6-7
<hr/>	
Őszi játék Kézműveskedés	8-9
<hr/>	
Sünök Kati néninél riport Német Kati nénival Halloween	10-11
<hr/>	
Élménybeszámoló Petőfi Sándortól A tejesember	12-13-14
<hr/>	
Ez történt eddig nálunk Rejtvény	15-16

Ebben az évben is jelentkezik a Barcsay Firka.

Szerkesztőségünk régi – új csapattal fogott bele a munkába.

Igyekszünk nyomon követni az iskolánkban zajló érdekes programokat, nagy változásokat, valamint a szürke hétköznapiakat felpezsdítő apró, de annál mókásabb történeteket.

Legfrissebb híreink a honlapon jelennek meg. Hosszabb írásaink először ezen őszi szám oldalain.

Kövessétek nyomon munkánkat, és akinek megtetszett mindez, jelentkezhet újságírónak is szerkesztőségünkbe.

Jó szórakozást, jó pihenést az őszi szünetre.

Szerkesztőségünk tagjai

Belső Bori 4.a

Cservenka Lilla 5.a

Husztai Mátyás 5.a

Lázár Emese 5.c

Puy Zsófi 5.c

Horváth Vilmos 5.e

Nagy Emma 5.e

Mélyi Klári 7.b

Ley Flóra 7.c

Egy kicsit javította: Sörös Marianna

A költemény Horváth Vilmos írása

Falevél

Fotózta: Ley Flóra

A levelek változása

Gondolkodtatok már azon, hogy miért sárgulnak meg ősszel a levelek?

Képzeljétek el, hogy a fa is úgy tesz télen, mint a medve, azért sárgul meg ősszel a levele, mert a benne szétáradó vizet elvonja és elraktározza a törzsébe, ezáltal a levelei elszáradnak.

Mivel a víz egy helyre kerül, a hideg idő megfagyasztja, a fa így hibernálódik, azaz téli álmot alszik.

Huszt Mátyás

Fák az iskola udvarán

Az ezüstfenyő

Az ezüstfenyő az örökzöldek leg-szebb fajtája. Ezüstös színe és gyönyörű kúp alakja miatt, előszeretettel díszítik vele a kertet vagy karácsonyfának is használhatják. Az alapfajták akár 20 méteresre is megnőhetnek. Elegáns típusa ellenére szinte bármilyen talajon megél.

A tiszafa

A közönséges tiszafa avagy tiszafenyő a tiszafafélék csoportjába tartozó örökzöld növényfaj. Régebben egyszerűen tiszafának hívták, ám a nemzetség több faja is ismertté vált, ezért a közönséges előnevet kapta. Lassan növekvő, de igen hosszú életű növény. Példányai 500-tól 1000, egyes esetekben 2000 évig is élhetnek. Termése mérgező.

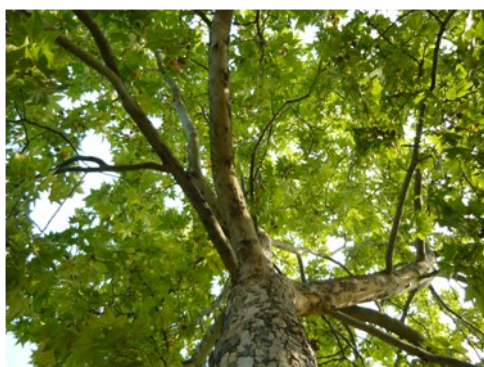
A diófa

A közönséges dió a diófafélék családjának dió nemzetségébe tartozó faj. Közepes vagy nagytermetű fa, a nemzetség tagjai közül ezt termesztik a legtöbb ízletes terméséért. Sokfelé előfordul gyümölcsfaként, és utcai sorfaként is telepítik. Metszését tilos tavasszal végezni, mert ilyenkor túl sok nedvességet veszít a fa, a sebek nehezen száradnak és ez rothadáshoz vezet.

A platánfa

A közönséges platán más néven juharlevelű platán a platánfélék csoportjába tartozó növényfaj. Nagy valószínűséggel a keleti platán és a nyugati platán keveréke. Feltehetőleg a 17. század óta kedvelt díszfa, lombkoronája sok fényt enged át. Kedveli a nedves talajt és a napfényt.

Az oldalt írta és szerkesztette, fotózta:
Lázár Emese, Nagy Emma

Ha valami szőrös és sok lába van, attól sokan félnek. A pókok bár nagyon csúnyák, mégis érdekes állatok. A legtöbb hím pók kisebb, mint a nőstény, a lábuk mégis ugyanakkora. Szeretnek elbújni az ágak és a farakások között vagy körül. Ehhez van egy történetem is: lementem a kertbe és a farakás mögül előbukkant egy nagy és szőrös pók. Jól megnéztem, de a véleményem még mindig az, hogy csúnyák. Az ősz beköszöntével egyre több van belőlük. Nézték meg jól őket! Hátha változik a véleményetek.

Nyolclábú barátaink

Házi egér

Az egyszerű házi egér nagyon gyakori mesehős. Valószínűleg Ázsiából származik. Ma azonban már az egész világon elterjedt. Jól alkalmazkodik az emberrel való együttéléshez. Így gyakran, házakban és kertekben is egyaránt előfordul. Szeret rágni. Mindent megesszik. Előszeretettel dézsmálja a kamra tartalmát, de ha macska van a háznál, nem érdekli a kamra tartalma, csak az élete.

A botsáska olyan, mint egy vékony ág. De nem az!

Ők rovarok, pontosabban a rejtőzés mesterei. Van belőle zöld, barna és még jó pár szín. El tudnak bújni a rájuk vadászó madarak vagy más állatok elől. Van olyan, amelyik levélre, de a legtöbb ágra vagy fűszálra hasonlít. Ázsiában, Afrikában és Latin-Amerikában fontos szerepet játszik az emberek étkezésében. Eszik őket nyersen, főzve és konzervként is. Egyik ismerősöm már kóstolt rovart és finomnak találta. Én biztos nem ennék ilyesmit.

A rejtőzés mesterei

Mit fecskendeznek a bálnák?

Nem vizet, bár messziről néha valóban annak tűnik. A bálnák orrlyukai a homlokukon lévő üregben helyezkednek el, s amikor nagy erővel kilélegzik a beszívott levegőt, ez a hidegben jól látható gőzsugarat képez.

Miért kísérik a cápák a hajót?

Nem mindig mennek utána, de néha valóban előfordul. A cápák nagyon falánk állatok, mindig éhesek. A fedélzeten lévő emberek néha ételt vagy hulladékot dobálnak a tengerbe, és a cápák finomfalat reményében kilométereken át követi a hajót.

Melyiknek tarkább a bundája: a párducnak vagy a leopárdnak?

Ez egy beugratós kérdés. A bundájuk pontosan egyforma, hiszen ugyanarról az állatról van szó, még ha nem is teljesen egyformák, a bundájuk tarkasága egyezik. Vannak párducok, akik fekete bundával születnek, de ez ritkaság. Ha az állatkertben kirándultok, keressétek fel ezeket a gyönyörű nagymacskákat!

Őszi játék

Az oldalt írta és fotózta:
Puy Zsófi

Tudjátok mi a legjobb az őszben? A fogócska! Méghozzá nem akármilyen! Az árnyékfogó! Amikor alacsonyan jár a nap és jól látszik a földön a minket utánzó másunk, az árnyékunk, akkor lehet játszani. Az a cél, hogy mielőbb ráugorj társaid árnyékára.

Egy levélcsata is izgalmassá teheti a délutánt.

Keressetek sok lehullott falevelet és építsetek belőlük sok kisebb - nagyobb levélkupacot és rohangáljatok ide-oda, markoljatok bele a kupacba és dobjátok társaitokra. Számoljátok össze, hányszor találjátok el őket. Az nyer, aki legtöbbször tudja megdobni a többieket.

Játssz jót! Játssz fogót!

JÓ JÁTÉKOT! 😊

Gesztenyebábu

Amire szükséged lesz:

- 6-7 gesztenye (több bábuhoz akár 20 is!)
- pár darab hurkapálcika
- színes filctollak
- levelek, termések, virágok

Az elkészítés menete:

Fogj egy gesztenyét és filctollal rajzolj rá egy arcot a fehér részére.
A hurkapálcát törd 5-6 darabra, majd fúrj lyukakat a gesztenyékbe: az egyikre ötöt, a többire, az arcsora is egyet. Az ötlyukú a test, ehhez illeszd a hurkapálcák segítségével fölülre a fejet, alulra két lábat. A kezek két hurkapálca darab.
A fején viselhet egy levél- vagy virágszirmot.

Díszítsd vele az asztalod!

Sokan tudják a Barcsayban, hogy Németh Kati néninek különös házi állatai vannak. Róluk kérdeztük.

Hány sünje van Kati néninek?

Most már csak kettő, de kezdetben 3 sünim volt, két vadon élő sün és egy törzskönyves házi süni.

A vadon élőket a kertben találta vagy hol?

Öt évvel ezelőtt egy őszi estén, amikor már nagyon hidegek voltak akkor két kicsi kölyök sünit találtunk, és elvittük az állatorvoshoz őket, aki azt mondta, hogy nem fogják átélni a telet, ha nem fogadjuk be, és nem nevelgetjük őket. Így ezek hozzánk szoktak, és ott maradtak a kertünkben.

És az utolsót vették?

Az utolsót, a törzskönyves sünit, ami egy afrikai fehér hasú törpesün az osztályomtól kaptam tanév végén ajándékba.

Hogy hívják őket?

A két vadon élő: az egyik Fülöpke volt, ő az aki tavaly ősszel sajnos elpusztult, a másik Herkules, a törzskönyves pedig Rico, Tüskeböki Rico.

Mi a kedvenc eledelük?

A sünök ugye rovarévlé, így rovarokkal kellene, hogy táplálkozzanak, de sajnos elkövettük azt a hibát, hogy mi elkezdtük a jó táplálás érdekében a kutya meg macskaeledelt kínálni, és hát teljesen rászoktak, így most mind-egyik a száraz kutya- vagy macskatápot, illetve konzervtápot kapja, emellett fogyasztanak még lisztkecskacot és nyári szezonban csontit.

A sün éjjeli állat. Mikor esznek?

Igen, éjjeli állat, de szürkületkor már felébrednek, és öt-hat óra körül már lehet velük találkozni. A törzskönyves süni, aki a lakásban él, a nap bármely időszakában fel tud ébredni, ha megérzi az eledelt. Egyébként este olyan hat óra körül kapnak enni.

Hol tetszik tartani őket?

A vadon élő süninek készítettünk egy sünfuttatót, a kert végében egy fatárolót rendeztünk be neki, a törzskönyves süni mivel nagyon igényes, afrikai, ő a meleget szereti, és nagyon fontos hogy legalább 24 fokos melegben legyen, ezért ő bent él a szobában. A vadon élő sünit télen bevisszük a pincébe, és ott telet át egy ketrecben.

Sokat kell a ketrecet takarítani?

A süni egy bűdös állat, rendkívül sokat kakil, kénytelenek vagyunk a kinti sünit hetente, a bent élő naponta takarítani, mert különben nagyon bűdös lenne.

Mióta van ilyen barátságban a sünökkel?

Gyermekkorom óta kedvelem, szeretem őket, csak nem mertem megfogni.

Amikor Tibi bácsi, a férjem talált egyet-egyét, megmutatta. És az elmúlt öt évben, mióta a kicsik ennyire ránk szorultak, azóta kötődöm jobban hozzájuk, és kézhez is szoktattam őket.

Köszönjük a beszélgetést.

Halloween

Az oldalt írta, szerkesztette Belső Bori.

A halloween ősi kelta hagyományból kialakult ünnep, amit elsősorban az angolszász országokban

Nagy-Britanniában, Ausztráliában, Új-Zélandon és Amerikában tartanak meg, bár mára már az egész világon elterjedt.

Ehhez a naphoz közel ünnepeljük a mindenszentek napját (november 1-jén) és halottak napját (november 2-án).

A halloween elnevezés ennyit jelent: szent ember.

Észak-Amerikában fontos ünnep. A gyerekek háztól házig járnak édességért „Cukrot vagy csínyt” kiabálással. Magyarországon inkább a töklámpás készítése a jellemző.

Készítsük el!

Vegyél egy közepes tököt, vágd le a tetejét! Kanállal vágd ki a belsejét, és filctollal a külsejére rajzolj egy ijesztő arcot! Vágd ki a képet, majd tegyél a tökbe egy gyertyát! Gyűjtsd meg, és már kész is!

A vágáshoz kérd felnőtt segítségét!

Élménybeszámoló Petőfi Sándortól

Épp, mikor egyik versemet írtam (a Nemzeti dalt), megszomjaztam. Kisétáltam a könyhába egy kancsó vízért. Visszafelé menet közben a padlóra lötytyent pár csepp és elcsúsztam rajta. Bevertem a fejem, és csak úgy forgott velem a világ.

Óráknak tűnő másodpercek múlva egy sötét sikátorban találtam magam. A tarkóm sajgott, miközben kioldalogtam, és egy világos, tágas utcába jutottam. Mivel nem tudtam, hogy hol vagyok, a kíváncsiságtól és a kétségbeeséstől hajtva, megindultam a messzire nyújtózó úton. Mellettem fura hangot kiadó, négy keréken magától guruló szekerek haladtak, sok ember egy lapos dobozba beszélt: kérdezett és válaszolt. Semmit nem értettem ebből! Elmentem egy iskola mellett, mely szintén egy Petőfi Sándor nevű illetőről neveztek el. Hallgatózni kezdtem, s megdöbbenésemre egy ismerős költeményt olvastak a bent ülő gyerekek. Fölismertem az én Alföld című versemet! Két órával később még mindig andalogtam az utcákon, de most már rájöttem: Pesten vagyok!

Gondoltam, elnézek a Pilvaxba, hátha ott van valamelyik ismerősöm. A kávéház teljesen megváltozott! Kisebb lett, eltűntek az asztalok! Úristen! Hol vagyok? Kétségbeesésemben elkezdtem hátrálni, megbotlottam és megint beütöttem a fejem. Zuhanni kezdtem... majd a jól ismert otthonomban ébredtem fel. Leültem az asztalomhoz, a versemre néztem... de nem bírtam koncentrálni. Hol járhattam álmomban? Talán a jövőben?

A tejesember

1967-ben egy júniusi napon

Az iskola utolsó napja van. Végre kiléphetnek az igazi életbe! Mindenki boldog. Kivéve egy diákot. Adam szomorú, hiszen lehet, hogy soha többé nem látja azt a lányt, akit már vagy 13 éve szeret. Nem láthatja többé aranybarna haját és gyönyörű mosolyát. Különben is, Thomással jár. Még akkor sem lenne esélye, ha bevallaná, hogy mit érez. Andrea és Thomas egy igazi álompár. Ők a suliban a legmenőbbek. Thomas jóképű, Andrea meg gyönyörű. Minden fiú belé szerelmes. Thomas megbukott 4 tantárgyból, Andrea viszont egyből sem.

Adam mindig kitűnő volt mindenből, és a kémiához különösen ért. A tanára mindig azt mondta, hogy még sokra vihethi, de Adam nem gondolt ilyenekre, hiszen majd felemészette a viszonzatlan szerelem.

***

2 évvel később.

Adam éppen az újságot nézegette londoni lakásán a szokásos kávé mellett, amikor odaért az újságban a friss házások rovathoz. A nagy képen meglátta Andreát és Thomast. Elöntötték az érzelmek, és csak sírt és sírt, és sírt... A sok sírástól feldagadtak a szemei, és már alig látott. Ekkor döntötte el, hogy csak a kémiának szenteli az életét, méghozzá a mérgek előállításának.

***

5 évvel később.

Kész a mérge. Tökéletes. Adam kifejlesztette a tökéletes mérget. Amivel megölheti Thomast. Ha tejszennel oldják fel az anyagot, csak férfiakra hat. Ez a tökéletes mérge. Adamban a gyűlölet és a viszonzatlan szerelem dolgozott. Vitte előre, hogy megalkossa a világ legcsodálatosabb és leghatásosabb mérget. Kész terve volt: tejesembernek öltözik, kihordja a tejet, Andreáéknak azt, amiben a mérge lesz. A férje pedig meg fog halni. Persze először meg kell tudnia, hol laknak.

***

Adam letépett egy cédulát a hirdetésről:

TEJESEMBERT KERESÜNK! Munkaidő: 6-tól 8-ig. Jelentkezni lehet: Downing street 10.-ben
---

Adam szaladt, hívott egy taxit, és már ment is.

***

2 órával később

Adamot felvették. Holnap kezdhet is. Kapott egy fehér egyenruhát.

***

Adam izgatottan kel. Felkapja egyenruháját, a mérget és egy kötelet. Indul a munkába. Felveszi a rakományt és elkezdte kihordani. Andreáék házáat hagyja utoljára. Mielőtt letenné a tejet a küszöbre, belekeveri a mérget. Azután vár.

***

Reggel 8 óra 30 perc.

Andrea kilép a lakásból a tejért. Köntös van még rajta, kócos a haja, de még így is gyönyörű. Ásít egy nagyot, majd becsukja maga mögött az ajtót. Bemegy a konyhába kávé készíteni. Férje már a konyhaasztalnál ül, újságja eltakarja arcát. Andrea behozza a gőzölgő kávé. Thomas egy kicsit megfújja, aztán egyből felhajtja a bögre tartalmát. Öklendezni kezd, és egy perc múlva már a földön fetreng, rángatózik, piros a feje, és két kézzel szorítja a torkát. Felesége sikít és sír egyszerre és a telefonhoz szalad, de tudja, hogy a férjén már nem tud segíteni. Hívja a mentőket, ebben a pillanatban kitekint az ablakon, és meglátja régi osztálytársát, aki mindig olyan ábrándosan tekintett rá.

A villanyoszlopon lóg felakasztva. Andrea felsikolt. A férfi nyakában egy tábla. Andrea mereszi a szemét. A táblán ez áll:

Ha nem lehetsz az enyém, övé se légy!

Andrea előtt minden megvilágosodik.

***

A mentők már elvitték a holttesteket. A feleség és Simon a nyomozó a konyhaasztalnál ülnek. Andrea elmeséli Simonnak, hogy Adam már régóta szerelmes volt belé. Úgy gondolja, ő mérgezte meg a tejjel a férjét, hiszen a tejkihordók egyenruháját viselte. Az üzenet is erre utal a nyakában. Simon nem hisz neki, hiszen Andrea is ivott a tejből, és ő él.

***

A nyomozás

Simon fel-alá járkál és gondolkodik. A rendőrök ellepték Andreaék házát. Ujjlenyomatokat vizsgálnak. A tejet elküldték a laborba kivizsgálni. Simon fogja magát és beül a kocsijába. Hazamegy, készít egy jó erős fekete teát, majd leül kedvenc fotelébe. Kibámul az ablakon, és a történeteken gondolkodik. Vajon mi történhetett valójában? A tejben nem lehetett a mérge, hiszen Andrea is ivott belőle, ő makkegészséges. Lehet, hogy Andrea mérgezte meg a férjét? De miért? Simon fejében ezernyi kérdés kavargott. Egészen estig ott ült a fotelben, és csak az ügynön járt az esze. De nem jutott semmire. A kérdések megválaszolatlanul lógtak a levegőben. Volt ezernyi verzió, de szinte egyik sem illett a képbe. Adam tette a tejbe a mérget? Andrea is ivott belőle, neki szánta? Miért nem hatott? Andrea mérgezte meg a férjét? Miért tette volna? Véletlen egybeesés, hogy pont aznap akasztotta fel magát Adam?

***

Simon és a rendőrök épp szendvicset falatoztak, amikor a boncolás és a laboreredmény megérkezett. Simon elolvasta a jelentést és már mindent értett. Andrea igazat mondott.

***

Este van. Simon és Andrea a nappaliban ülnek. Simon bejelenti, hogy rájött, mi is történt valójában. Andreának igaza van. Megtudta, hogy Adam kiváló kémikus. Kifejlesztett egy mérget, amit ha tejben feloldanak, csak férfiakra hat. Andrea felkiáltott: tudta ezt, majd magába roskadt és sírni kezdett.

Az ügy ezzel lezárult.

Ez történt eddig nálunk

Megújult az aula

Míg mi nyaraltunk, az aulánk átöltözött. Régi unalmas szürkeségét levetette, hívogatóan színes, pöttyös lett, firkálható táblával, kék matricaemberekkel.
Nekünk tetszik!

Csibéket avattunk

5 osztálynyit. Mókás feladatok után lett legösszetartóbb, legsportosabb, leg ez..., leg az....
Izgultunk.

A zene világnapja

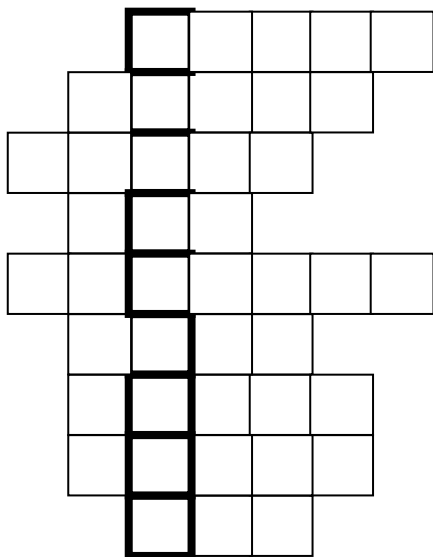
No meg a dobok!
Igen, mi is tudunk dobolni, pedig nincs hallásunk, se ritmusérzékünk. De kezünk-lábunk mozgott. Őrült hangos volt!
Élveztük!

Bunda buli

Barcsangóciában egy délután bundás ételek készültek a kicsik nagy örömeire.

Megkóstoltuk. Minden finom volt.

1. tarajos állat

2. lengő játék

3. fogat mélyeszt

4. télen hordják

5. indul a...

6. beszél

7. iskolánkban megújult

8. a fejedon van

9. éjszaka ezen van a fejed

10. szúrós állat

Fotózta
Lázár Emese

